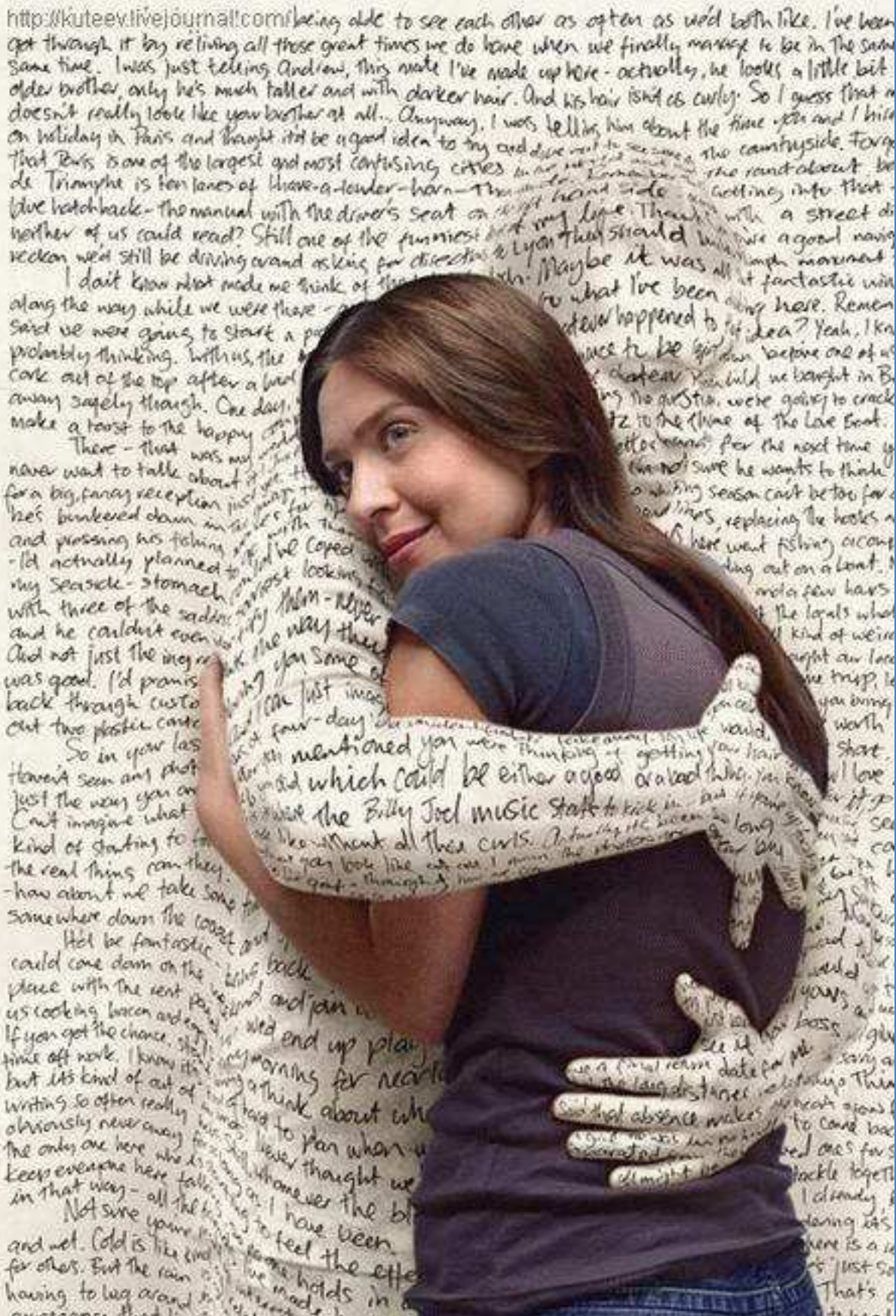

Nom i Cognoms: _____

Curs: _____

“La poesia és joc, però també foc; recerca, però també gràcia; coneixença, però també transcendència” – Carles Riba

ÍNDEX

Poesia medieval

“Elogi dels diners” d’Anselm Turmeda	3
“Balada de la garsa i l’esmerla” de Joan Roís de Corella	4
“No puc dormir soleta” – Anònim del s. XV	5
“Així com cell qui desitja vianda” – d’Ausiàs March	5

Poesia del segle XVI – XVII

“Dama galant” de Pere Serafí	6
“Bella, de vós só enamorós” de Joan Timoneda	7
“A una hermosa dama de cabell negre que es pentinava en un terrat amb una pinta de marfil” i “A una mossa gravada de verola” de Francesc Vicent Garcia	8

Poesia del segle XIX

“Cançó del raier” de Jacint Verdaguer	9
---------------------------------------	---

Poesia del segle XX

“Cant de novembre” de Joan Maragall	10
“Com les maduixes” de Josep Carner	11
“Oda a Guynemer” – Josep M. Junoy	12
“La cançó dels invadits. No passareu” d’Apel·les Mestres	13
“Molt lluny d’aquí” de Marius Torres	14
“Assaig de càntic al temple” de Salvador Espriu	15
“Assaig de plagi a la taverna” de Pere Quart	15
“Dits” de Gabriel Ferrater	17
“La poesia no vol dir res” de Guillem Viladot	18
“Cançó de pluja” de Maria Mercè Marçal	19

Poesia contemporània

“Horaris nocturns” de Joan Margarit	20
-------------------------------------	----

Activitat final. El meu dossier de poesia.	21
---	-----------

Annex I: Pautes per a una bona recitació	22
---	-----------

POESIA MEDIEVAL

Elogi dels diners

Diners d'injustícia fan veritat,
i de jutge fan advocat;
savi fan tornar l'home beneit,
doncs si en té.

Diners fan bé, diners fan mal,
Diners fan l'home infernal
I el fan sant celestial
segons com l'usa

Diners alegren els infants
I fan cantar els capellans
I els frares carmelitans
A les grans festes.

Diners, magres fan tornar grassos
I tornen legítims els bords
Si diràs "té" a homes sords
Tot seguit se giren.

Diners fan avui al món el joc,
I fan honor al molt badoc;
A qui diu no fan dir-li sí.
Vegeu miracle!

Anselm Turmeda
(Ciutat de Mallorca, 1352- Tunis, 1430)

Elogi dels diners

Diners de tort fan veritat,
e de jutge fan advocat;
savi fan tornar l'hom orat,
pus que d'ells haja.

Diners fan bé, diners fan mal,
diners fan l'home infernal
e fan-lo sant celestial,
segons que els usa.

Diners fan bregues e remors,
e vituperis e honors,
e fan cantar preïcadors:
Beati quorum.

Diners alegren los infants
e fan cantar los capellans
e los frares carmelitans
a les grans festes.

Diners, magres fan tornar gordos,
e tornen lledesmes los bords.
Si diràs "jas" a hòmens sords,
tantost se giren.

Diners tornen los malalts sans;
moros, jueus e crestians,
lleixant a Déu e tots los sants,
diners adoren.

Diners fan vui al món lo joc,
e fan honor a molt badoc;
a qui diu "no" fan-li dir "hoc".
Vejats miracle!

Diners, doncs, vulles aplegar.
Si els pots haver no els lleix anar;
si molts n'hauràs poràs tornar
papa de Roma.

Contesta les preguntes següents:

1. Fes una anàlisi temàtica del poema. Anselm Turmeda fou un frare franciscà que personifica com cap altre autor la gran crisi espiritual que afectà Occident a finals del segle XIV, ja que l'any 1387 apostata de la fe cristiana i es trasllada a Tunis, on es casa, gaudeix dels favors del soldà i ocupa càrrecs d'importància. A partir d'aquesta informació, fes una anàlisi temàtica del poema.
2. Assenyala tres figures retòriques diferents. Quina funció fan en el poema?

Balada de la garsa i l'esmerla

Amb els peus verds, els ulls i celles negres,
penatge blanc, he vist una garsa,
sola, sens par, de les altres separada,
que de mirar-la els meus ulls resten alegres.
I, al seu costat, estava una esmerla,
amb un tal gest, les plomes i el llustre,
que no és al món poeta tan il·lustre
que pogués dir les llaors de tal perla.
I amb dolça veu, per art ben acordada,
Cant i tenor cantaven tal balada:

De mal que passo no em puc guarir
si no em mireu
amb els ulls tals, que pugui dir
que ja no us plau
que jo per vós hagi de morir.

Si moro per vós, llavors creureu
l'amor que us porto,
i no es pot fer que no ploreu
la trista mort
d'aquell que ara ja no voleu.

Que el mal que passo no em pot deixar
si no gireu
els vostres ulls, que em vulguin dir
que ja no us plau
que jo per vós hagi de morir

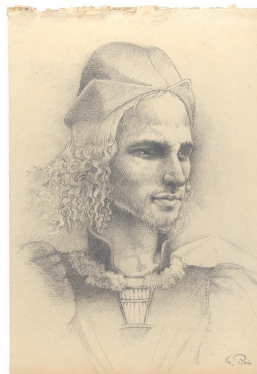
Text adaptat

Balada de la garsa i l'esmerla

Ab los peus verds, los ulls e celles
negres, penatge blanc, he vista una
garsa, sola, sens par, de les altres
esparsa, que del mirar mos ulls
resten alegres; i, al seu costat,
estava una esmerla, ab un tal gest,
les plomes i lo llustre, que no és al
món poeta tan il·lustre, que pogués
dir les llaors de tal perla; i, ab dolça
veu, per art ben acordada, cant e
tenor, cantaven tal balada:

«De mal que pas no puc guarir,
si no em mirau
ab los ulls tals, que puga dir
que ja no us plau
que jo per vós haja a morir.

Si muir per vós, llavors creureu
l'amor que us port,
e no es pot fer que no ploreu
la trista mort
d'aquell que no voleu;
que el mal que pas no em pot
jaquir,
si no girau
los vostres ulls, que em vullen dir
que jo per vós haja de morir.»

Joan Roís de Corella
(Gandia, 1433-València 1497)

Contesta les preguntes següents:

1. Busca informació sobre el gènere de la balada. Explica'n les característiques i l'ús que se'n feia a l'Edat Mitjana.
2. Assenyala la mètrica i la rima del poema.
3. Identifica el tema del poema.
4. Quins són els protagonistes del poema? A qui representen?
5. Quina funció creus que fa el diàleg que s'hi estableix?

NO PUC DORMIR SOLETA

No puc dormir soleta, no
¿Què em faré, infeliç,
Si no em passa?
Tant em turmenta l'amor

Ai, amic, mon dolç amic!
He somiat en vós aquesta nit.
Què em faré, llassa?

He somiat en vós aquesta nit
Que us tenia al meu llit.
Què em faré, llassa?

Ai, amat, mon dolç amat!
Anit vos he somiat.
Què em faré, llassa?

Anit us he somiat
Que us tenia abraçat.
Què em faré llassa?

Text adaptat
Anònim (segle XV)

NO PUC DORMIR SOLETA

No puc dormir soleta, no.
Què em faré, llassa,
si no mi's passa?
Tant mi turmenta l'amor!

Ai, amic, mon dolç amic!
Somiat vos he esta nit.
Què em faré, llassa?

Somiat vos he esta nit
que us tenia en mon llit.
Què em faré, llassa?

Ai, amat, mon dolç amat!
Anit vos he somiat.
Què em faré, llassa?

Anit vos he somiat
que us tenia en mon braç.
Què em faré, llassa?

Anònim (segle XV)

CANT XXIX.

Tal vegada com el brau que se'n fugí pel desert
Quan es vençut pel seu semblant que el força
I ja no torna fins que ha recuperat la força
Per destruir aquell qui l'ha ofès
Així em cal allunyar-me de vós,
Car vostre gest ha confós el meu coratge;
No tornaré fins que haja del tot arrancat de mi
La gran por que m'impedeix ser feliç.

Text adaptat

CANT XXIX.

Si com lo taur se'n va fuit pel desert
quan és sobrat per son semblant qui el força
ne torna mai fins ha cobrada força
per destruir aquell qui l'ha desert,
tot enaixí em cové llunyar de vós,
car vostre gest mon esforç ha confús:
no tornaré fins del tot haja fus
la gran paor qui em tol ser delitós.

Ausiàs March (Gandia,1397- València1459)

Contesta les preguntes següents:

1. En el poema "No puc dormir soleta" observem un seguit de recursos retòrics propis de la poesia popular, assenyala'ls i explica quina funció tenen.
2. Cant XXIX d'Ausiàs March. Analitza el tema del poema.
3. Assenyala els recursos estilístics. Quin ús en fa Ausiàs March en aquest poema?

POESIA DELS SEGLES XVI- XVII

DAMA GALANT

Dama galant, d'alta i molt gran noblesa,
On la virtut se troba aposentada,
No sé més dir sinó que us ha formada
Aquell que té los cels ab fortaleza.

Mirant de vós la gràcia i gentilesa,
Al grau suprem sou de virtuts dotada,
Robí perfet, gran joia comparada,
I diamant de joies la riquesa.

Anau seguint la generosa fama
De les gentils, única i sola guia
En tot lo curs de virtuosa vida.

Creença tinc que tan graciosa dama,
Avent ben vist lo que tant mereixia,
Res faltarà del que sa fama crida:

Dama del tot complida,
Onra que naix de l'arbre de Cardona,
No tenint par, no podeu ser segona,
Ans bella fora mida.

Pintura de **Pere Serafí**

Pere Serafí (¿,1505 – Barcelona, 1567)

Contesta les preguntes següents:

1. Assenyala la mètrica, la rima i la versificació del poema.
2. El poema forma una estrofa molt utilitzada a l'època, identifica-la. Com s'anomena la darrera estrofa d'aquest poema?
3. Fes un resum del poema que has llegit. Per fer-ho extreu la idea principal de cada estrofa, tal i com fem en l'exemple.

Estrofa	Contingut principal
Primera	L'autor lloa les qualitats morals de la dama
Segona	
Tercera	
Quarta	
Cinquena	

4. Assenyala els recursos estilístics de què se serveix el poeta per remarcar la bellesa i la noblesa de la dama.

Bella, de vós sóc amorós

Bella, de vós sóc amorós
Ja fóssiu mia!
Sempre sospiro quan penso en vós,
la nit i dia.

Bella, mirant vostre valor
i gentilesa,
**sento en lligams de vostre amor
ma vida presa.**
Oh tinc mon cor trist, dolorós,
sens alegria.
Sempre sospiro quan penso en vós,
la nit i dia.

Bella, del dia que jo us mirí,
**vostra cadena
me té lligat** en fis ací
amb cruel pena.
vós me lleveu tot el repòs,
que jo em moria.
Sempre sospiro quan penso en vós,
la nit i dia.

Bella, si vós ma voluntat
sabéssiu certa,
no em mostrariéu crueldat
tan descoberta.
I jo per vostre gentil cos
i galania
**sempre sospiro quan penso en vós
La nit i el dia.**

Text adaptat

Bella, de vós som amorós

Bella, de vós som amorós.
Ja fósseu mia!
Sempres sospir quan pens en vos,
La nit i dia.

Ja mai estich punt ni moment
Sens contemplar-vos.
Fora de tot mon sentiment,
Voic per amar-vos.

Daume valença, puix podeu,
Señora mia,
puix en vós es tot lo meu bé
La nit i dia.

Vós heretau tot lo meu bé
Tot el que em dura
si no'm valeu prest, m'haureu
En sepultura.

Del meu mal, quin bé n'haureu,
anima mia?-
Per defugir lo dany que feu,
Siau-me vós guia.

Veix-me de vós-res i-lligat
Lluny d'esperança,
Haiau-me donçs, vós pietat,
Sens més tardança.

Puix vostre só, plagués a Déu
Vós fósseu mia;
car lo mal que sentir-me feu,
No'l sentiria.

Joan Timoneda (València 1518/20-1583)

Contesta les preguntes següents.

1. Hem remarcat en negreta uns fragments del poema, tots fan referència a algun recurs estilístic, digues quin. Sabries trobar-ne algun altre?
2. Mètrica, rima i versificació del poema.

**A UNA HERMOSA DAMA DE CABELL
NEGRE QUE ES PENTIVA EN UN
TERRAT AMB UNA PINTA DE MARFIL**

Amb una pinta de marfil polia
Sos cabells de finíssima atzabeja
A qui els d'or fi tenen enveja,
En un terrat la bella Flora, un dia;

Entre ells la pura neu se descobria
Del coll que, amb son contrari, més campeja
I, com la mà com el marfil blanqueja,
Pinta i mà d'una peça pareixia

Jo, de lluny, tan atònit contemplava
El dolç combat, que amb extrema gràcia
Aquests dos contraris mantenien

Que el cor, enamorat, se m'alterava
I, temerós d'alguna gran desgràcia
De prendre'ls tregües ganes me venien.

Text adaptat

A UNA MOSSA GRAVADA DE VEROLA

Mala pasqua us do Déu, monja corcada,
Bresca sens mel, trepada celosia,
Formatge ullat, cruel fisonomia,
Ab més puntes i grops que té la arada;

De alguna fossa us han desenterrada
Per no sofrir los morts tal companyia,
Quan eixa mala cara se us podria,
I estava ja de cucs mig rosegada;

Però, si sou de vermes escapada,
Perquè siau menjar de les cucales
(que de mal en pitjor la sort vos porta),

Mantinga-us Déu la negra burullada
I adéu-siau, que em par que em naixen ales
I em torno corb després que pic carn morta!

**A UNA HERMOSA DAMA DE CABELL
NEGRE QUE ES PENTINAVA EN UN
TERRAT AB UNA PINTA DE MARFIL**

Ab una pinta de marfil polia
sos cabells de finíssima atzabeja,
a qui los de or més fi tenen enveja,
en un terrat, la bella Flora, un dia;

Entre ells la pura neu se descobria
del coll que, ab son contrari, més campeja
i, com la mà com lo marfil blanqueja,
pinta i mà de una peça pareixia.

Jo, de lluny, tan atònit contemplava
lo dolç combat, que ab estremada gràcia
aquestos dos contraris mantenien,

Que el cor, enamorat, se m'alterava
i, temerós de alguna gran desgràcia,
de pendre'ls treves ganes me venien.

Contesta les preguntes següents:

1. Assenyala la mètrica, la rima i versificació dels dos poemes.
2. Quin objectiu creus que tenen els dos poemes?
3. En els dos poemes, Vicent Garcia utilitza un seguit de recursos estilístics similars, amb l'objectiu de remarcar aspectes diferents. Fes una comparació seguint la pauta següent:

Recurs	Poema 1	Poema 2
Metàfora		

Francesc Vicent Garcia (Tortosa, 1579- Valfogona de Riucorb, 1623)

POESIA DEL S. XIX

CANÇÓ DEL RAIER

Só fill del Noguera,
dins un rai nasquí;
ma esposa és raiera,
raier vull morir.

Lo bon temps del fadrinatge
lo passí fent de cuer,
mes com tinc seny i coratge
prompte em feren davanter.

D'eix cavall de la riera
prenc la brida barroera,
i als torrents i a la ribera
vaig dient: "¡Pas al raier!"

Des del marge el rai cordejo
si li costa de passar,
pels congostos barranquejo
com serpent pel pedregar.

Quan per una ensopegada
s'esdevé una embarrassada,
dono al rai una girada
que el fustam torna a aviar.

De cinc trams los rais avio
de la Pobla a Balaguer,
los empenc i los arrio
com sa rua el tragner.

Un matí la gent d'Esterri
m'alça el coure tot cridant
que m'enduia cap a Gerri
lo feixuc Mall de Rotlan.

Jo, veient que al meu darrera
la vall tota s'espervera,
part damunt de la ribera
lo llancí del rai estant.

De les bigues que he enraïades
se'n farien galions,
galions per les armades
de deu regnes i nacions;

pins i faigs duc cada dia,
d'avetars no en deixaria,
fins i tot enraïaria
les muntanyes a crostons.

Tot baixant rais a la plana,
cinquanta anys hi he baixat,
que és un rai la vida humana,
ne té deu cada tramet;

i davalla fugitiva
rodolant de riba en riba
fins que al mar sens vora arriba
de la fonda eternitat.

Jacint Verdaguer (Folgueroles 1845-Vallvidrera1902)

Contesta les preguntes següents:

1. Analitza la mètrica, rima i versificació.
2. Assenyala els recursos poètics emprats.
3. Els temes recurrents en l'obra de Jacint Verdaguer són: religió, amor, natura, enyorança de la terra, amiat, cultura popular, natura, quin o quins creus que es troben en el poema "Cançó del Raier"?

POESIA DEL S. XX

CANT DE NOVEMBRE

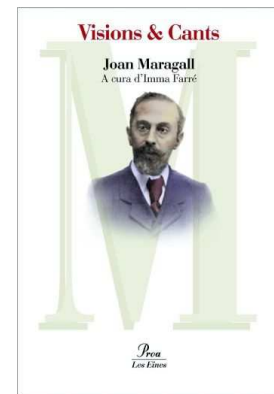
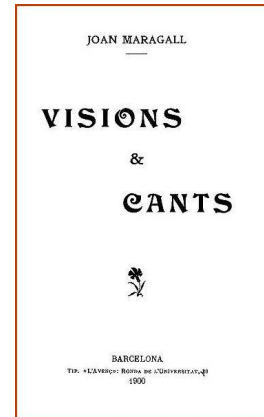
El vermell dels arbres,
encès per la posta - dels sols hivernals,
delita i penetra

lo mateix que aquells verds primaverals.
Germans, alcem els cors, que tot és bell,
el verd i el vermell!

Alcem els cors cantant la vida entera
amb els brots i amb les fulles que se'n van;
gosem el dia sens mirar endarrera,
sense pensar amb els dies que vindran.

Gosa el moment;
gosa el moment que et convida,
i correràs alegre a tot combat:
un dia de vida és vida;
gosa el moment que t'ha sigut donat.

No t'entristeixin, doncs, els funerals novembres,
ni planyís mort lo que ha tingut ple ser...
De plànyer és el donzell que ajeu sos membres
ans d'haver-los cansat en el plaer.

Dins *Visions i cants* (1900)

Joan Maragall (Barcelona, 1860-1911)

Contesta les preguntes següents

1. Què significa per al poeta la tardor? Coincideix amb la teva visió.
2. Comenta del vers 10 al 15; a quin tòpic es fa referència?
3. Indica de quins recursos estilístics se serveix l'autor per remarcar el temps al qual fa referència el poema.

COM LES MADUIXES

Menja maduixes l'àvia d'abans de Sant Joan
per més frescor, les vol collides d'un infant.
Per'xò la néta més petita, que és Pandara,
sabeu, la que s'encanta davant una claror
5 i va creixent tranquil·la i en admiració
i a voltes, cluca d'ulls, aixeca al cel la cara,
ella, que encara no diu paraules ben ardides
i que en barreja en una música els sentits,
cull ara les maduixes arrupides,
10 tintat de rosa el capciró dels dits.
Cada matí l'asseuen, a bell redós del vent,
al jaç de maduixeres.
I mira com belluga l'aire ombres lleugeres,
i el cossiró decanta abans que el pensament.
15 Li plau la corretjola i aquell herbei tan fi,
i creu que el cel s'acaba darrera del jardí.
En va la maduixera son bé de Déu cobria;
en treure les maduixes del receret ombriu,
Pandara s'enrojola, treballa, s'extasia:
20 si n'ha trobat més d'una, aixeca els ulls i riu.
Pandara sempre ha vist el cel asserenat;
ignora la gropa i el xiscle de les bruixes.
És fe i és vida d'ella la llum de bat a bat.
El món, en meravelles i jocs atrafegat,
25 és petit i vermell i fresc com les maduixes

Dins Els fruits saborosos(1906)

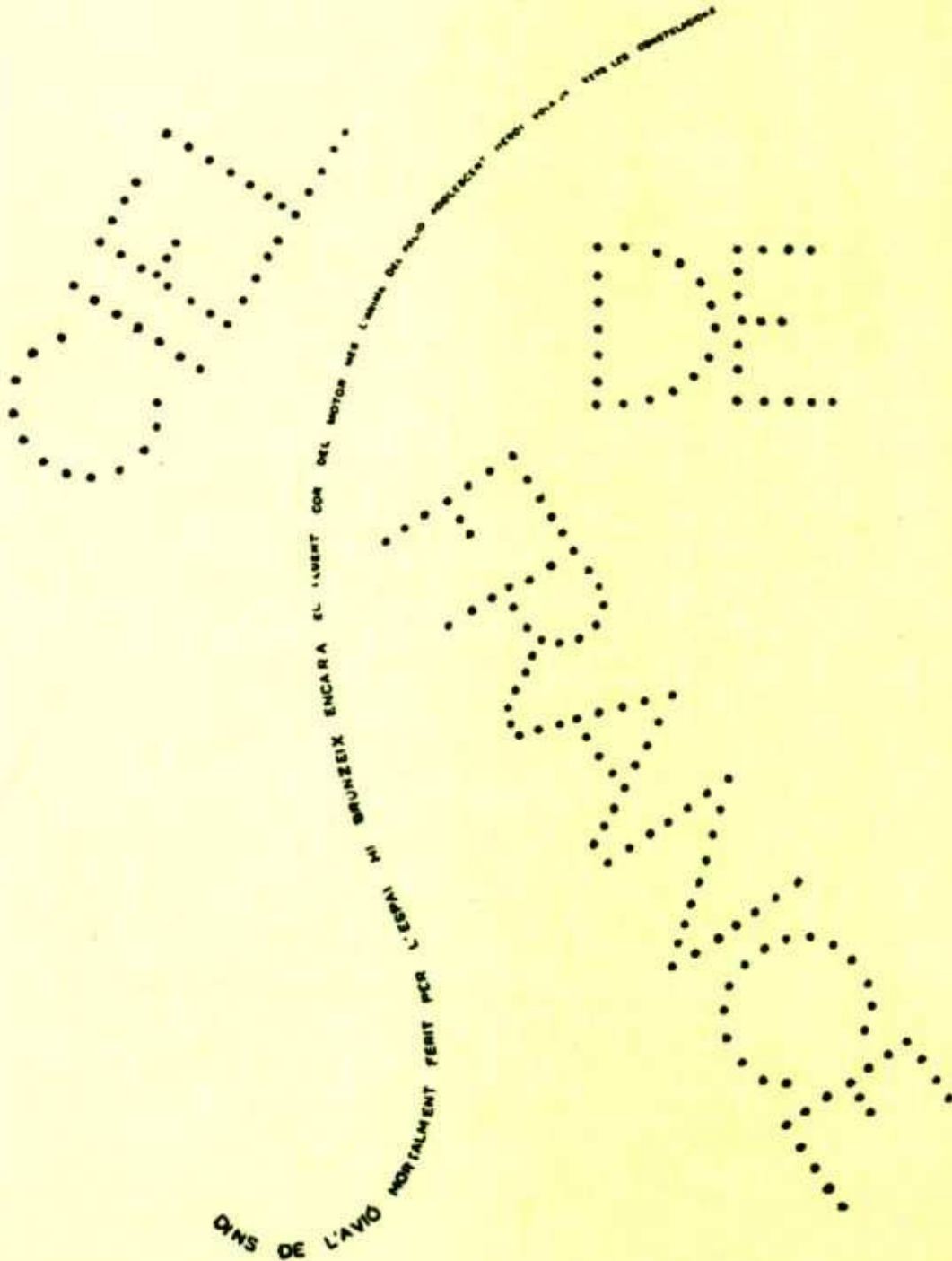
Josep Carner (Barcelona, 1884- Brussel·les1970)

Contesta les preguntes següents:

1. Llegeix atentament el poema, després busca en el diccionari el significat de les paraules que no entenguis.
2. En quina persona parla el poeta? A qui es dirigeix?
3. Quina etapa de la vida humana es veu reflectida en el poema?
4. Què es compara al final del poema?
5. Resumeix d'una manera senzilla, però completa, el contingut del poema.

ODA A GUYNEMER (1915)

LA CANÇÓ DES INVADITS / NO PASSAREU (1915)

No passareu, i si passeu
serà damunt d'un clap de cendres;
les nostres vides les prendreu;
nostre esperit no l'heu de prendre.
Mes no serà per més que feu,
no passareu.

No passareu, i si passeu,
quan tots haurem deixat de viure,
sabreu de sobres a quin preu
s'abat un poble digne i lliure.
Mes no serà per més que feu,
no passareu.

No passareu, i si passeu,
decidirà més tard la història,
entre el saió que clava en creu
i el just que hi mor, de qui és la glòria.
Mes no serà per més que feu,
no passareu.

A sang i a foc avançareu
de fortaleza en fortaleza;
però, què hi fa! si queda en peu
quelcom més fort: nostra fermesa.
Per ço cantem: per més que feu,
no passareu.

Apel·les Mestres (Barcelona, 1854 – 1936)

Contesta les preguntes següents:

1. A partir de la informació sobre l'any d'edició del poema, quin creus que és el *leitmotiv* que provoca l'escriptura del poema?
2. "La cançó dels invadits" també coneguda per "No passareu" està considerada com una mostra de poesia antibel·licista, hi estàs d'acord. Raona la teva resposta.
3. Per què creus que durant la Guerra Civil espanyola, la resistència republicana va rescatar el poema "No passareu", i en va fer bandera? Creus que el poema, avui en dia, té vigència. Raona la teva resposta.
4. Assenyala els recursos estilístics del poema.

MOLT LLUNY D'AQUÍ

Sé una ciutat, molt lluny d'aquí, dolça i secreta
on els anys d'alegria són breus com una nit;
on el sol és feliç, el vent és un poeta,
i la boira és fidel com el meu esperit.

L'Orient hi deixà la seva sang de roses
la mitja lluna càlida del seu minvant etern
i, enllà d'un gran silenci de persianes closes
un riu profund que corre per una nit d'hivern.

Als seus vells carrerons, plens de fervor, arriba
jo no sé de quins segles un gris d'amor i encens;
el so de les campanes hi té una ànima viva
i el seu batec és lliure com el del cor dels nens.

Allí, més bells encara que els parcs en primavera
els camps humils i alegres s'obren al capaltard;
en el seu gran repòs l'ànima es fa lleugera
com enmig de la vasta paciència del mar.

Res no crida el meu cor amb més tendresa, ara,
que aquells camins fondals de xops i de canyars.
El seu record fa un ròssec de recança al meu pas;
torna a la meva espatlla la mà greu del meu pare.

12 de juny de 1939

Màrius Torres (Lleida, 1910- Sant Quirze de Safaja 1942)

Contesta les preguntes següents:

1. Quin és el tema o quins són els temes del poema? Justifica la teva resposta.
2. Busca informació sobre l'autor. On es troba, l'any 1939? A quina ciutat llunyana es refereix el poeta?
3. Fes el compte sil·làbic de les tres primeres estrofes. Quin tipus d'estrofa usa el poeta? Fes l'anàlisi del tipus i de la distribució de la rima.
4. Aquest poema ens "descriu" una ciutat a partir del simbolisme dels colors i dels sons. Amb l'ajut d'un quadre, com que el que tens a continuació, anota què es descriu i com ho fa el poeta (quins procediments usa). Assaja d'interpretar per què usa aquest elements.

ELEMENTS QUE SE'NS DESCRUIEN	PROCEDIMENTS USATS EN LA DESCRIPCIÓ

ASSAIG DE CÀNTIC EN EL TEMPLE

Oh, que cansat estic de la meva
covarda, vella, tan salvatge terra,
i com m'agradaria d'allunyar-me'n,
nord enllà,
on diuen que la gent és neta
i noble, culta, rica, lliure,
desvetllada i feliç!

Aleshores, a la congregació, els germans dirien
desaprovant: "Com l'ocell que deixa el niu,
així l'home que se'n va del seu indret",
mentre jo, ja ben lluny, em riuria
de la llei i de l'antiga saviesa
d'aquest meu àrid poble.

Però no he de seguir mai el meu somni
i em quedaré aquí fins a la mort.
Car sóc també molt covard i salvatge
i estimo a més amb un desesperat dolor
aquesta meva pobra,
bruta, trista, dissortada pàtria.

(Dins "El Minotaure i Teseu", d'*El Caminat i el Mur*, 1954)

Salvador Espriu (Santa Coloma de Farners, 1913 - Barcelona, 1985)

ASSAIG DE PLAGI A LA TAVERNA

*Al sempre admirat Salvador Espriu
si cal, amb disculpes.*

Oh, que avingut estic amb la meva
petita, esclava, poc sortosa terra,
i com em recaria d'allunyar-me'n,
sud avall,
on sembla que la gent és bruta
i pobra, accidiosa, inculta,
resignada, insolvent!

Aleshores, a la taverna nova, els companys dirien
fotent-se'n: "Com qui s'agrada de la lletja,
així el lluç que pica un ham sense esquer",
mentre jo, encara prop, pensaria
en les velles fretures i confiances
d'aquest meu tossut poble.

I, ja tot sospesat, reculària
per restar aquí fins a la mort.
Car, fet i fet, tampoc no sóc tan ase
i estimo a més amb un
irrevocable amor
aquesta meva -i nostra-
bastant neta, envejada, bonica pàtria.

Pere Quart (Sabadell, 1899 - Barcelona, 1986)

Contesta les preguntes següents:

1. Per què en el títol del poema de Pere Quart apareix la paraula “plagi”?
2. A què es deu la dedicatòria d’aquesta composició?
3. Fes el compte sil·làbic dels deu primers versos d’ambdós poemes. Què tenen en comú?
4. Tots dos poemes tracten el mateix tema? Justifica la teva resposta.
5. Quin significat tenen en els poemes els termes “nord” i “sud”?
6. Fixa’t en l’adjectivació. Pere Quart utilitza antònims exactes?
7. Anota les diferències i les semblances entre els dos poemes (termes clau, adjectius, significats..etc). Després assaja de fer-ne una comparació.

ELEMENTS DE DIFERENCIACIÓ	ELEMENTS D'IDENTIFICACIÓ/SEMBLANÇA

DITS

Lleugera, s'iniciava
la pluja d'una nit.
Lleugers, es confiaven
els teus dits entre els meus dits.
Un instant menut d'adéu.
Oh, només per dos dies.
Em sobreies a través
del llagrimaig que plovia
damunt el teu abric de cuir.
Tremolor dels bruscos túnels
per on te'm perds: cor confús,
aquesta nit faig engrunes
amb la traça del record
que tinc als dits. Buits dos dies,
van prémer l'ombra del toc
dels teus dits, quan te'm perdies.

dins *Teoria dels cossos*

Contesta les preguntes següents:

Gabriel Ferrater
(Reus, 1922- Sant Cugat del Vallès, 1972)

1. Digueu si són correctes o no les següents afirmacions per al poema de Gabriel Ferrater:
 - a) el poema parla d'una separació
 - b) el poema parla de l'arribada d' algú
 - c) els amants es donen les mans
 - d) el poeta recorda mentre observa una fotografia
2. Els símils, les metàfores i els símbols són elements de la transformació imaginativa essencials en el procés de creació poètica. Busca els que hi ha en el text i després intenta crear els teus símils, metàfores i símbols seguint o ampliant els passos següents:
 - a) Els meus dits es mouen com les ones del mar.
 - b) Els meus dits com ones marines recorren les corbes del teu cos.
 - c) Els meus dits com ones marines cerquen les corbes de les roques del teu oceà.
3. Parteix dels símils, metàfores i símbols de l'exercici anterior i crea un nou poema.

La poesia no vol dir res

Guillem Viladot (Agramunt, 1922 - Barcelona, 1999)

Contesta les preguntes següents:

1. Què s'entén per poesia visual? Aquest poema en seria un exemple?
2. Opines que aquesta poesia realment "no vol dir res"? I si no és així, per què l'autor ho ha escrit en el full que apareix en el poema?
3. Aprofitant la mateixa imatge, proposa un altre text per al full del poema. Si vols, posa-li títol.
4. Amb quin altre art relaciones la imatge que constitueix el poema? Parla de la relació que veus entre la poesia i aquest altre art. Amb tots dos es pot arribar a expressar el mateix?

Cançó de pluja

Si el sol puja escaletes
ens mullarem demà.
Tot just la pluja alerti
el gall del campanar
pel clar de les gateres
s'esquitllaran els gats
i sortirem nosaltres
per la porta més gran.

Gallarets de bugada
fugiran dels terrats.
Cargols i cargolines
ens acompanyaran.

Traurem les katusques
i un paraigua espatllat
i capa amb caperutxa
malgirbada amb un sac
i les ganes de córrer
i un delit prou estrany.

A cada toll que hi hagi
espernegarem tant
que escatxigarem tots els
mussols del veïnat.

Espolsarem les plantes
dels horts i dels ravals
i els arbres de la plaça
i les flors del solà,
i pararem la galta
per rebre-hi el ruixat.

Entomarem la dutxa
de totes les canals
i ens inventarem barques
a tots els xorregalls.

Si estevenet venia
amb l'agulló torçat
sabrem un sortilegi
que ens el farà ballar.

Balla que ballaria
avui i l'endemà,
fins que amb barret d'arestes
el sol haurà tornat
i haurà desat la pluja
al prestatge de dalt.

Maria-Mercè Marçal
(Barcelona/ Ivars d'Urgell, 1952 - Barcelona, 1998)

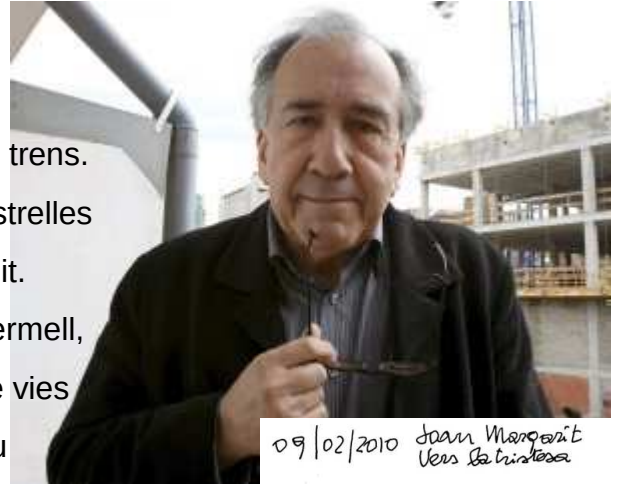
Contesta les preguntes següents:

1. Tot i haver nascut a Barcelona, Maria-Mercè Marçal es considerava d'Ivars d'Urgell, poble on passà la infantesa. La vida al Pla d'Urgell és present constantment en la seva obra, tant nivell temàtic com a nivell lèxic. Assenyala els elements lèxics propis de la parla de ponent.
2. Assenyala la resposta correcta i justifica-la.
El poema Maria-Mercè Marçal:
 - Narra una experiència i/o record
 - Evoca la infantesa
 - Evoca una situació amorosa.
3. Assenyala i analitza els recursos estilístics utilitzats.
4. Música i poesia. En la versió musicada de Túrnez i Sesé, hi ha un canvi de ritme, relaciona aquest fet amb el poema.

Horaris nocturns

Estic dormint amb tu i sento passar els trens.
Em travessen el front els llums de finestrelles
estripant el vellut blau fosc d'aquesta nit.
L'estona de silenci em deixa un llum vermell,
la nota a un pentagrama de cables i de vies
obscuras i lluent. Estic dormint amb tu
i els sento com s'allunyen amb el soroll més trist.
Potser m'he equivocat no pujant en un d'ells.
Potser l'últim encert és -abraçat a tu-
deixar que tots els trens se'n vagin en la nit

09/02/2010 Joan Margarit
Vers la tristesa

Un box entre la boira
és com sentir els records.
Sorgeixen i s'esborren
com el camí que hi entra,
mullat de terra i roca.
Unig buscant els ocells,
que amb la boira no canten.
Tot és quiet; ja sóc
al fons de la tristesa.

Joan Margarit
(Sanaüja, 1938)

Hi ha algú que en un lloc
llegeix aquest poema.
Es també estic llegint-te
a través dels meus versos,
que els teus ulls van llegint.
Dels poes llors en trobar-nos
un d'ells és la tristesa.

Contesta les preguntes següents:

1. Què simbolitzen els trens en aquest poema de Joan Margarit?
2. Diques si estem davant d'un poema d'amor o de desamor. Quan hagi fet la teva resposta escolta l'àudio de "El poeta diu", el trobaràs en l'enllaç: http://www.viulapoesia.com/pagina_8.php?tipus=1&subtipus=2&itinerari=8&idpoema=714
3. "El tren de mitjanit" és una de les cançons més famoses de Sau. Escolta'n la lletra i la música amb atenció i justifica si el tòpic literari del tren té el mateix significat que en el poema de Joan Margarit. Pots trobar la lletra al bloc.
4. Per què creus que tant en la cançó de Sau com en el poema de Joan Margarit els trens passen al llarg de la nit?

ACTIVITAT FINAL. EL MEU DOSSIER DE POESIA

1. Les meves activitats. Recull d'activitats.

Un cop finalitzades totes les activitats es recolliran en un dossier que es presentarà seguint el calendari establert. Per a l'elaboració del dossier caldrà seguir les pautes donades a classe.

Les activitats programades només poden ser portades a la pràctica després d'una lectura atenta de cadascun dels poemes. Us demanem que sigueu el més constructius i innovadors possible, ja que valorarem la interpretació crítica i la vostra valoració personal.

2. El meu / la meva poeta. Investiga, informa't i proposa.

Investiga i informa't (Activitat de recerca, de comprensió escrita i expressió escrita)

Tria un poeta que hàgim treballat i busca'n la informació següent:

- Biografia i moviment literari al qual s'adscriu.
- Obra.
- Característiques principals de la seva obra poètica.
- Tria de poemes: escull dos poemes del poeta treballat i fes-ne el comentari.

Recorda que has de poder referenciar tota la informació obtinguda. No t'oblidis de prendre'n nota. Aquesta informació s'ha de recollir a l'apartat bibliografia /webgrafia.

Recull i proposa (Activitat de síntesi, d'expressió escrita)

Amb tota la informació recollida cal que facis una presentació en power-point haurà de tenir els apartats següents:

1. Presentació.
2. Justificació: el perquè de la tria.
3. Biografia i moviment literari al qual s'adscriu. Característiques del moviment literari.
4. Obra
5. Característiques principals de l'obra poètica.
6. La meva tria. Presentació de dos poemes, recitació i comentari dels mateixos.
7. Bibliografia i/o webgrafia.

Pots ajudar-te de suports visuals i sonors.

3. Presentació (Activitat de síntesi i expressió oral).

Amb tota la informació recollida has de fer una presentació a la classe de la teva feina feta. El power-point elaborat et servirà de suport. La durada de la presentació no ha d'excedir els **10 minuts**. A més a més cal recitar un dels dos poemes triats.

4. Avaluació: Es considerarà la presentació oral i el dossier amb totes les activitat recollides. El contingut del power-point s'ha d'enviar a sompedrolo4@gmail.com.

PAUTES PER A UNA BONA RECITACIÓ

Abans de començar cal que tinguis present que:

- Per recitar bé un poema l'has d'haver llegit diverses vegades i l'has d'entendre.
- Assaja les vegades que ho necessitis. Et pot anar bé, enregistrar la teva veu i escoltar-te.
- En el moment de fer la recitació, tingues present que t'adreces a un públic, per tant, cal:
 - o Adoptar un to de veu adient, ni massa fort, ni massa fluix.
 - o Disposar el cos adientment.
 - o Atendre el públic amb la mirada al final de cada estrofa o quan vulguis incidir en algun aspecte.

Normes bàsiques de recitació

- Has de marcar amb claredat els accents.
- Has de fer pauses al final de cada vers, però cal que respectis els encavallaments, és a dir, quan un vers s'enllaça amb el vers següent.
- Respecta les pauses indicades per la puntuació: els punts, les comes, els punts i comes, les exclamacions, etc.
- Fes pauses entre estrofa i estrofa.
- Pronuncia amb claredat la repetició dels sons finals (la rima) per tal de donar-los la importància rítmica que tenen.
- Pensa quin pot ser el to adient de cada poema.